
Łąg Kolonia, st. 20, gm. Czersk, woj. pomorskie, AZP 22-38/56

Informator Archeologiczny : badania 33, 67-68

1999

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

czynia zasobowe o chropowaconych powierzchniach zewnętrznych. Były to głównie garnki średniej wielkości o prostych lub lekko wychylonych na zewnątrz szyjach, w profilu zbliżone do form tulipanowatych. W grupie ceramiki dużej bądź średniej wielkości znajdują się także ułamki naczyń „stołowych”, tj. starannie wykonanych i zazwyczaj ornamentowanych. Są to nie dość charakterystyczne fragmenty naczyń by przypisać je amforom. Naczynia małej wielkości występują w większej liczbie form. W pełni zrekonstruowano tylko jedną formę. Jest to mały stożkowaty czerpak zaopatrzony w taśmowate ucho osadzone na wysokości wylewu. Na spodzie dna, mniej więcej koncentrycznie, umieszczony jest niewielki dołek. Wśród zbliżonych form naczyń znajduje się górna partia ornamentowanej, półkulistej misy. Zdobienie zostało wykonane przy użyciu dwóch technik – rycia i chropowacenia. Górna partia naczynia jest wygładzona, na wysokości dolnego mocowania ucha rozpoczyna się obszar schropowaczonej powierzchni, z tym że poniżej samego ucha dalej kontynuowane jest pasmo gładkiej powierzchni. Ornament ryty obejmuje jedynie te fragmenty naczynia, które są schropowaczone. Zdobienie to tworzy układ równoległych rytych bruzd, umieszczonych miejscami pionowo, miejscami ukośnie, a miejscami poziomo. Do niewielkich form zaliczyć można także dwa naczynia o zbliżonym do beczułkowatego profilu. Pierwsze z nich nawiązuje do większych typów ceramiki – garnków. Ma ono całkowicie schropowaconą powierzchnię zewnętrzną poza pasem przydennym, który jest wygładzony. Drugi okaz to małe naczynie, cienkościenne o beczułkowatej tektonice, pokryte układem szerokich, pionowych, płytkich bruzd wyrytych na schropowaczonej powierzchni (pasma tuż pod krawędzią pozostawiono gładkie). Kolejną grupę zabytków stanowią artefakty krzemienne, których pozyskano 27. Konkrecje krzemienne opracowano techniką łuszczenia, a surowcem do tego użytym był krzemień bałtycki. Obróbka jest nastawiona na doraźny efekt, w trakcie łuszczenia adaptowano te jej efekty, które mogły mieć użytkowe znaczenie, bez nastawienia na produkcję półsurowca. Z „regularnych” narzędzi dysponujemy drapaczem wykonanym na odłupku. Z uwagi na postępujące niszczenie stanowiska przewidywane jest kontynuowanie badań ratowniczych.

Materiały i dokumentacja przechowywane są w Instytucie Archeologii Uniwersytetu Łódzkiego.

Wyniki badań zostały opublikowane w „Łódzkich Sprawozdania Archeologicznych”, t. V, s. 103-116.

Badania będą kontynuowane.

ŁĄG KOLONIA, st. 19, gm. Czersk, woj. pomorskie, AZP 22-38/55

- ślad osadniczy kultury łużyckiej

Badania prowadziła mgr Beata Górską-Grabarczyk (Instytut Archeologii Uniwersytetu Łódzkiego). Finansowane przez Uniwersytet Łódzki. Pierwszy sezon badań.

Stanowisko położone jest na wyniesieniu sandrowym, otoczonym podmokłymi łąkami, w dorzeczu rzeki Niechwaszcz, około 300 metrów na południe od stanowiska 20 (cmentarzysko). Badaniami objęto obszar 60 m². Stanowisko zniszczone prawdopodobnie w wyniku działań związanych z II wojną światową – warstwa spalenizny, leje, łuski. Odkryto kilkadziesiąt fragmentów ceramiki łużyckiej oraz spalone kości.

Dokumentacja i zabytki znajdują się w Instytucie Archeologii Uniwersytetu Łódzkiego.

Ze względu na stopień zniszczenia stanowiska badania nie będą kontynuowane.

ŁĄG KOLONIA, st. 20, gm. Czersk, woj. pomorskie, AZP 22-38/56

- cmentarzysko grupy kaszubskiej kultury łużyckiej – IV-V okres epoki brązu

Badania prowadziła mgr Beata Górską-Grabarczyk (Instytut Archeologii Uniwersytetu Łódzkiego). Finansowane przez Uniwersytet Łódzki. Pierwszy sezon badań.

Stanowisko położone jest na wyniesieniu sandrowym, otoczonym podmokłymi łąkami, w dorzeczu rzeki Niechwaszczy.

Badaniami objęto obszar o powierzchni 125 m². Odsłonięto i wyeksplorowano 7 grobów ciała-palnych zniszczonych wkopami. W pięciu grobach odkryto bruki kamienne – owalne i prostokątne. W dwu pozostałych jamach znajdowało się kilka kamieni, które pierwotnie również mogły tworzyć bruki. Z działalnością obrzędową można łączyć obecność paleniska w grobie nr 1. W pozostałych grobach znaleziono duże ilości węgla drzewnych. Pozyskany materiał ceramiczny jest bardzo rozdrobniony. Barwa fragmentów ceramiki jest jasnobrunatna i brunatna, powierzchnie są gładzone i niekiedy czernione, dominuje domieszka drobnoziarnista. Odkryto tylko jeden przedmiot metalowy – obrączkę zrobioną z podwójnego drutu brązowego. Wykonano badania antropologiczne kości.

Dokumentacja i zabytki znajdują się w Instytucie Archeologii Uniwersytetu Łódzkiego.

Wyniki badań zostały opublikowane w „Łódzkich Sprawozdaniach Archeologicznych”, t. VII, s. 173-186.

Badania będą kontynuowane.

ŁÓDŹ POLESIE, st. „Ogród Botaniczny”, gm. Łódź, woj. łódzkie, AZP 66-51/33

- osada kultury łużyckiej z IV/V okresu epoki brązu

Weryfikacyjno-ratownicze badania archeologiczne, przeprowadzone w lipcu przez mgr. Pawła Zawilskiego (autor sprawozdania, Instytut Archeologii Uniwersytetu Łódzkiego). Finansowane przez Archeograf. Pierwszy sezon badań. Przebadano powierzchnię 190 m².

Od 3 lat na terenie Ogródu Botanicznego trwa budowa sieci wodociągowej. Wobec niepodjęcia wyżej wymienionych prac pod nadzorem archeologicznym zdecydowano się na rozpoczęcie prac weryfikacyjno-ratowniczych we własnym zakresie. W profilach wykopu instalacji wodociągowej dokonano odkrycia szeregu jam i zaciemnień, w których wypełniskach znajdował się materiał zabytkowy. Zdołano sporządzić dokumentację (w skali 1:50) rejestrującą wszystkie obiekty, jakie wystąpiły w profilu wykopu. Zarejestrowano 15 jam, lecz wobec braku współpracy wykonawcy robót budowlanych w pełni wyeksplorowano jedynie 2 obiekty. Jamy charakteryzowały się „sinym” zarysem wynikającym z zalegania na podmokłym, gliniastym podłożu. Z uwagi na duży stopień zniszczenia zarejestrowanych obiektów nie można określić ich pierwotnych funkcji. W jednym przypadku zakładać możemy, że zarejestrowano relikty paleniska z glinianą kopułą. Objęty badaniami wykop budowlany miał 190 m długości. Nie zaobserwowano obecności warstwy kulturowej, a wszystkie wyróżnione jamy zalegały bezpośrednio w warstwie calcowego piasku. Zgromadzono niewielki zbiór ceramiki (84 ułamki). Zdołano zrekonstruować jedną pełną formę naczynia, oraz w dużym stopniu odtworzyć dwie następne. W zbiorze nie wystąpiły ułamki naczyń ornamentowanych. Spotykamy jedynie fragmenty ceramiki o powierzchniach zewnętrznych wygładzonych lub schropowaconych. Mała próbka materiałowa dostarcza niewielkiej ilości fragmentów pochodzących z garnków. Przeważają formy o lekko esowatym profilu oraz ułamki pochodzące z naczyń o zbliżonym do cylindrycznego uformowaniu partii wylewu. Zachowały się duże fragmenty dwóch dużych naczyń o gładkich powierzchniach zewnętrznych. Pierwsze z nich pochodziły z formy dwustożkowatej o ostrym załomie brzuśca. Drugie z naczyń należy do form wazowatych, określanych też w starszej literaturze naczyniami baniastymi. W grupie ułamków pochodzących z obiektów średniej wielkości znajdują się fragmenty naczyń gładzonych o łukowato ukształtowanych wysokich szyjkach. Być może są one częścią dzbanków. Krawędzie mają uformowane płasko, wychylone na zewnątrz.

Ostatnią z wyróżnionych form reprezentuje mała profilowana misa o kołnierzowato uformowanej krawędzi wyraźnie wyodrębnionej z partii brzuśca i płasko ściętym na zewnątrz wylewie. Pra-